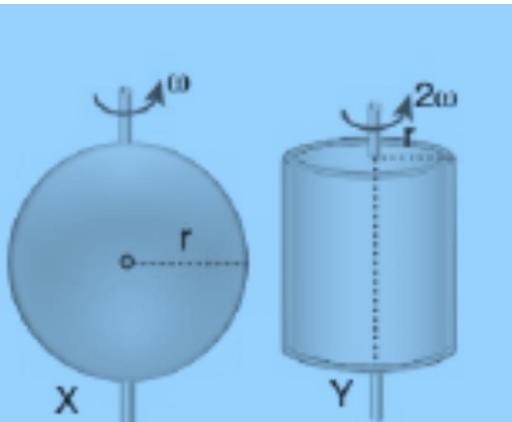

Kütleleri $2m$, m olan X küresi ile Y silindiri ω , 2ω açısal süratle dönüyor.

Buna göre, X ve Y nin açısal momentumları

oranı $\frac{L_X}{L_Y}$ kaçtır?

$$(I_{küre} = \frac{2}{5}mr^2, I_{silindir} = \frac{1}{2}mr^2)$$

Taburede sabit açısal süratle dönen çocuk ellerini açıyor.

Buna göre,

- Çocuğun eylemsizlik momenti artar.
- Çocuğun açısal momentumu değişmez.
- Çocuğun periyodu artar.

yargılardan hangileri doğrudur?

Bir patenci gösteri süresinde elleri açık olarak dönme hareketi yapıyor.

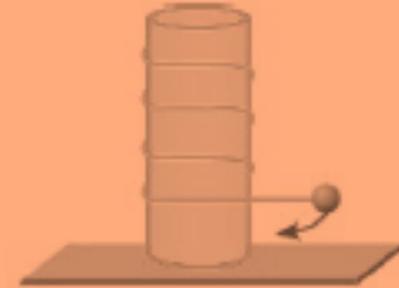
Patenci ellerini kapatırsa,

- I. Eylemsizlik momenti değişmez.
- II. Açısal momentumu değişmez.
- III. Periyodu azalır.

yargılarından hangileri doğrudur?

Yerçekiminin önemsiz olduğu yerde şekildeki sarılmış ipe bağlı cisim ip açılacak şekilde dairesel hareket yapıyor.

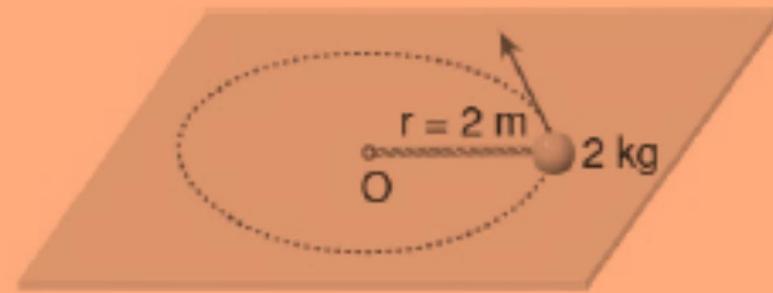
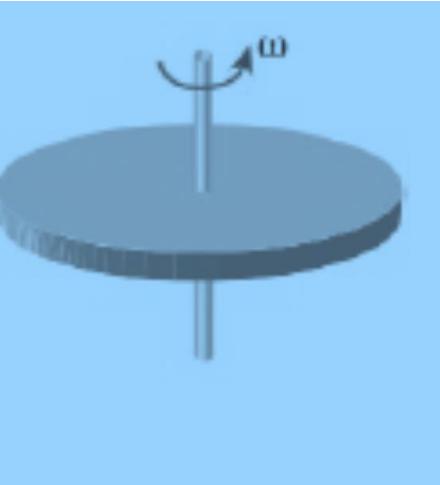
Buna göre,

- I. Cisme etkiyen net tork sıfırdır.
- II. Cismin eylemsizlik momenti artar.
- III. Cismin açısal süratı azalır.

yargılarından hangileri doğrudur?

Ortasından geçen mil etrafında ω açısal süratle dönen 1m yarıçaplı diskin kütlesi 3 kg dir.

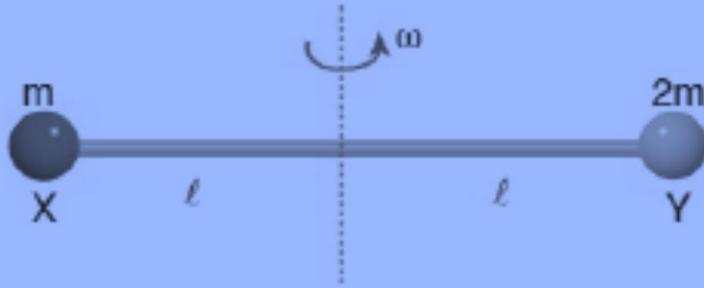
Diskin açısal momen̄umu $6 \cdot 10^{-4}$ J.s olduğuna göre, açısal sürat kaç rad/s dir?

1 kg kütleyeli bir cisim 8 m/s çizgisel süratle 2 m yarıçaplı yörüngede dolanıyor.

Cismin açısal momen̄umu kaç kg.m²/s dir?

$$(I = mr^2)$$

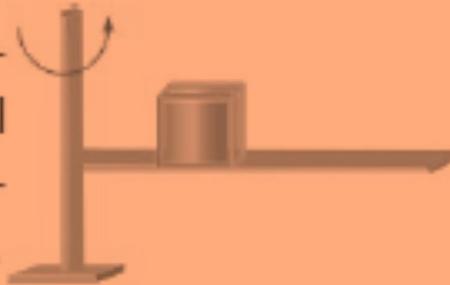
Ağırlığı önemsiz bir çubuğun uçlarına m , $2m$ kütleli X ve Y cisimleri yerleştirilmiştir. Çubuk ortasından döndürülmeye başlanıyor. X cisminin eylemsizlik momenti I , açısal momentumu $\vec{L}$ dir.

Buna göre, Y cisminin eylemsizlik momenti ve açısal momentumu nedir?

Eylemsizlik
momenti

Açısal
momentumu

Bir tablanın üzerine konulan cisim tabla sabit açısal süratle döndürülmeye başlanınca dışa doğru kayıyor.

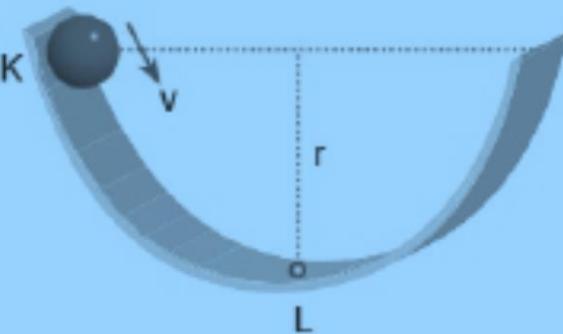
Buna göre,

- Cisme etkiyen merkezcil kuvvet artar.
  - Cismin açısal momentumu değişmez.
  - Merkezcil kuvvet cisme tork uygulamaz.
- yargılardan hangileri doğrudur?**

Sürtünmesi önesiz rayda K den yuvarlanacak şekilde fırlatılan cisim L ye gelene kadar,

- I. Eylemsizlik torku artar.
- II. Açısal momentumu artar.
- III. Çizgisel sürati artar.

yargılardan hangileri doğrudur?

Sürtünmesi önesiz düzlemede yarıçapı 1 m olan ipin ucuna bağlı 3,5 kg küteli takoza 0,5 kg küteli bir cisim 20 m/s hızla çarpıp saplanıyor.

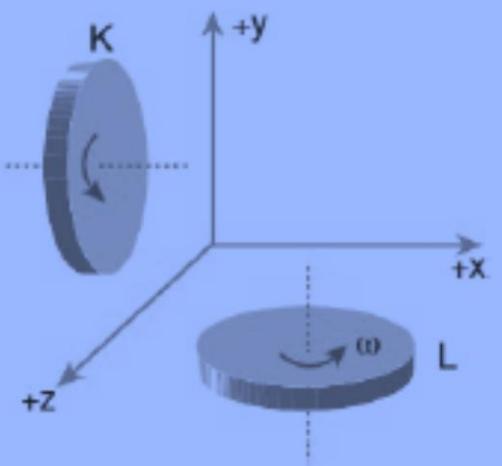

Buna göre, cisimlerin açısal momentumu kaç $\text{kg} \cdot \text{m}^2/\text{s}$ olur?

- . Şekildeki yz düzlemindeki K tekeri ile xz düzlemindeki L tekeri ok yönünde döndürmeye başlanıyor.

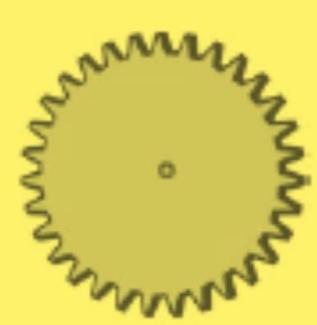
Buna göre, K ve L nin açısal momen-
tumlarının yönü nedir?

K   L

Ağaç kesme bıçağı merkezi etrafında saniyede 1000 devir dönüyor.

**Bıçağın açısal momentumu
3000 kg.m²/s olduğuna göre,
eylemsizlik momenti kaç kg.m² dir? ($\pi = 3$)**

Şekildeki topaç düzgün olarak dönerken yavaşlayınca yalpalama hareketi yapar.

Buna göre,

- I. İlk durumda topaçın açısal momentumunun yönü dönme ekseni yönündedir.
- II. Yavaşlayınca ağırlık kuvveti topaça tork uygular.
- III. Yavaşlayınca topaç iki farklı dönme hareketi yapar.

yargılarından hangileri doğrudur?

Avuçtaki yoyo şekildeki gibi fırlatılıncaya aşağı iniyor.

Yoyo aşağı inerken,

- I. Açısal süratini artırır.
- II. Açısal momentumunu değişmez.
- III. Kinetik enerjisini artırır.

yargılarından hangileri doğrudur?

Dönen taburede duran çocuğun elindeki bisiklet tekeri döndürülmeye başlanıyor.

Çocuğun kütlesi, tekerinden büyük olduğunu göre,

- I. Çocuk tekerin tersi yönde döner.
- II. Çocuk ve tekerin açısal momentumları eşit olur.
- III. Çocuğun açısal hızı tekerinden küçük olur.

yargılardan hangileri doğrudur?

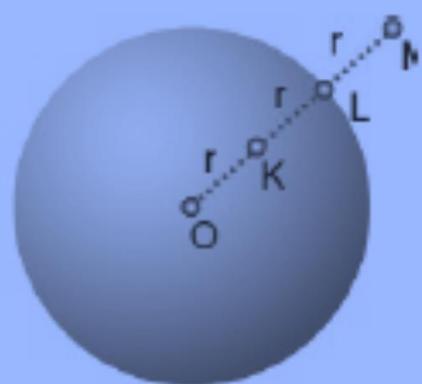

Kütlesi M , yarıçapı $2r$ olan bir gezegenin yüzeyindeki cismin ağırlığı F dir.

Aynı cismin kütlesi $2M$ olan gezegenin yüzeyindeki ağırlığı $4F$ olduğuna göre, gezegenin yarıçapı kaç r dir?

$2r$ yarıçaplı şekildeki gezenin L noktasındaki çekim ivmesi 18 m/s^2 dir.

Buna göre, K ve M noktalarındaki çekim ivmesi kaç m/s^2 dir?

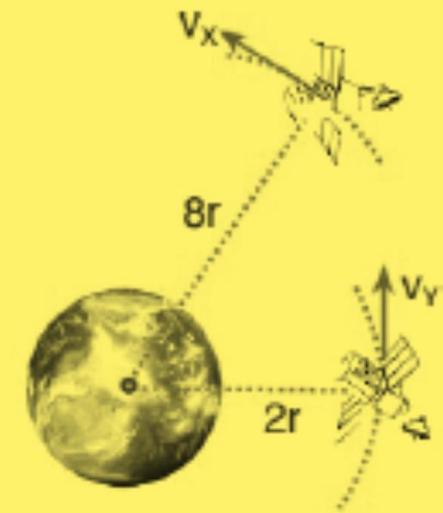
Bir gezegenin merkezinden $8r$, $2r$ uzaktaki X ve Y uydularının;

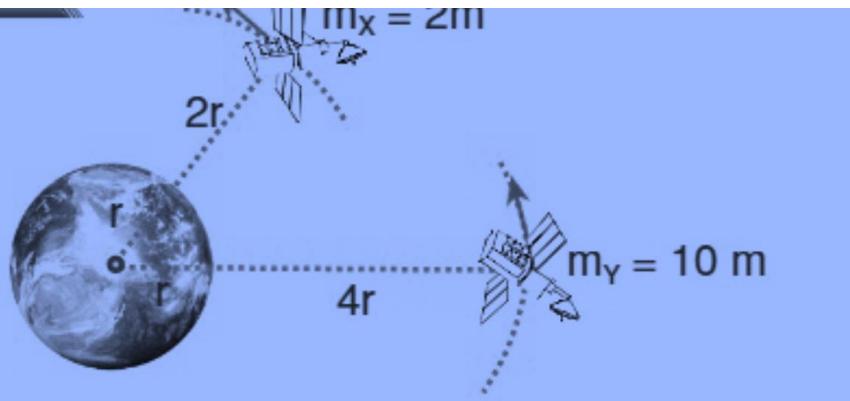
a) Dolanma hızları oranı

$$\frac{v_X}{v_Y} \text{ kaçtır?}$$

b) Periyotları oranı

$$\frac{T_X}{T_Y} \text{ kaçtır?}$$

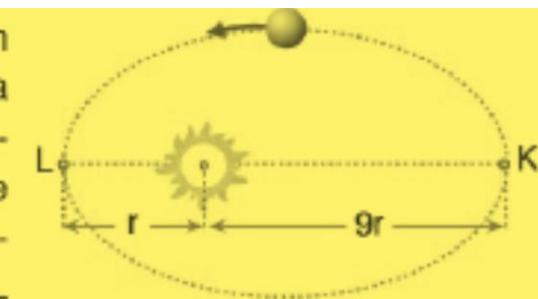

Bir gezegenin yüzeyinden $2r$, $4r$ uzakta dolanan K ve L uydularının küteleri 2m , 10 m dir.

Buna göre, uyduların toplam enerjileri oranı $\frac{E_K}{E_L}$ kaçtır?

Şekildeki gezegen Güneş etrafında dolanıyor. Gezegenin Güneş'e uzaklığının minimum olduğu yer L noktası, maksimum olduğu yer K noktasıdır.

Buna göre,

- Gezegenin L deki hızı K dekinin 3 katıdır.
- Gezegenin K ve L deki açısal momentumları eşittir.
- Gezegen L den K ye giderken kinetik enerjisi azalır.

yargılardan hangileri doğrudur?

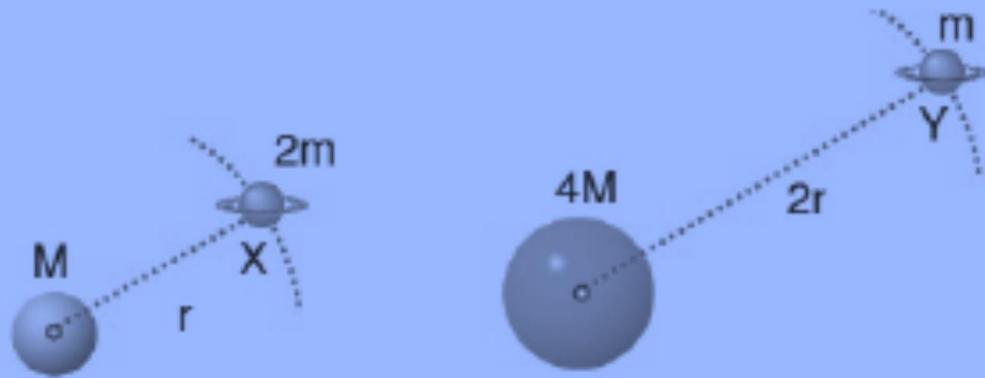
Aynı yıldızın etrafında dolanan X ve Y gezegenlerinin periyotları oranı $\frac{T_X}{T_Y} = \frac{1}{8}$ dur.

X'in yörüngesinin ortalama yarıçapı R olduğu na göre, Y ninki kaç R'dır?

Bir gezegenin uydusunu bulunduğu yörünge- den daha dış yörüngeye oturtursak,

- I. Kinetik enerjisi azalır.
- II. Potansiyel enerjisi artar.
- III. Toplam enerjisi artar.

yargılardan hangileri doğrudur?

M kütleli ve $4M$ kütleli X ve Y gezegenleri etrafında r ve $2r$ yarıçaplı yörüngelerde dolanan $2m$ ve m kütleli uyduların kinetik enerjileri

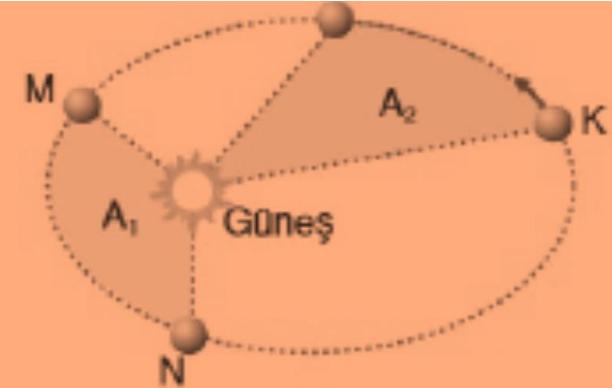
oranı $\frac{E_X}{E_Y}$ kaçtır?

Güneş'in etrafında dolanan bir gezegen KL ve MN aralıklarını eşit zamanda alıyor.

Buna göre,

- A₁ ve A₂ alanları eşittir.
- Gezegenin MN arasındaki ortalama çizgisel sürtüklük hızı KL arasındakindan büyüktür.
- Gezegen K den L ye gelirken açısal sürtüklük hızı artar.

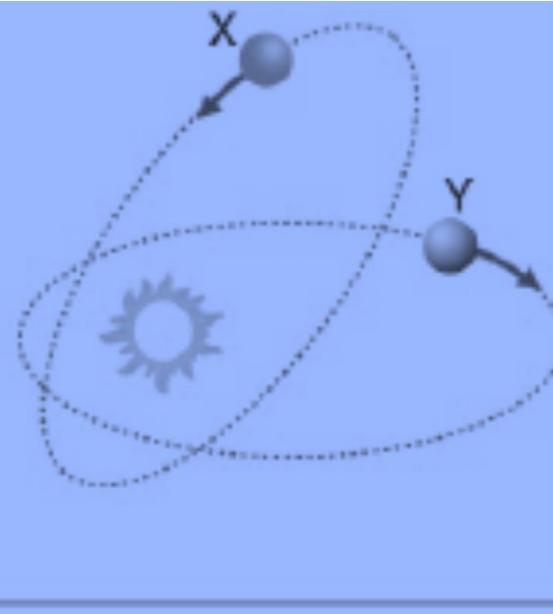
yargılardan hangileri doğrudur?

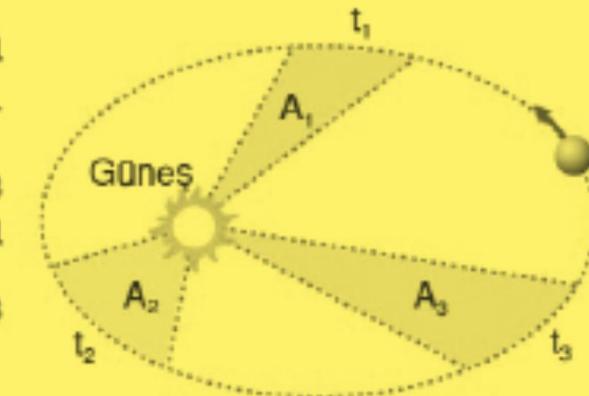
Güneş etrafında dola-
nan X ve Y gezegenleri-
nin ortalama yarıçapları
 r , $4r$ dir.

Buna göre, gezegen-
lerin periyotları oranı

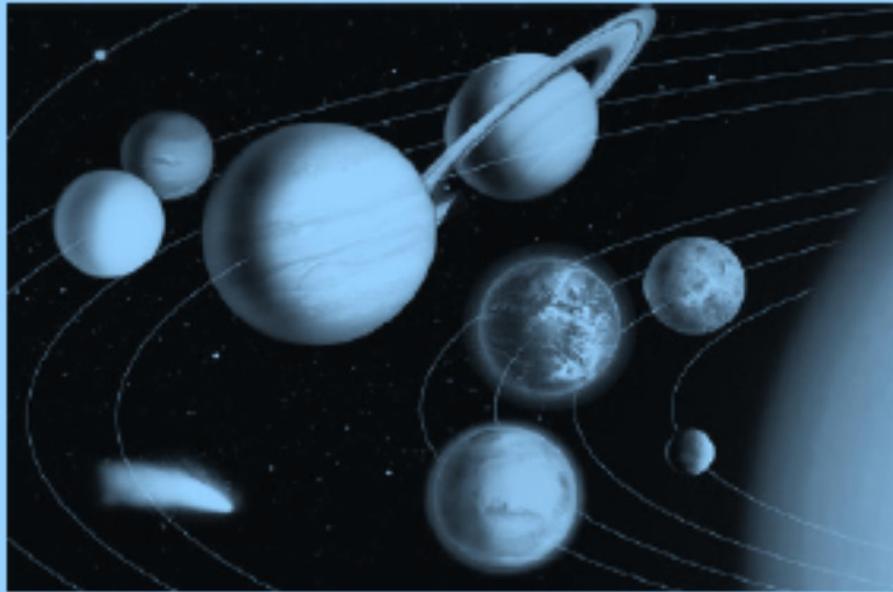
$$\frac{T_X}{T_Y} \text{ kaçtır?}$$

Güneş etrafında
dolanın bir geze-
genin A_1 , A_2 , A_3
alanlarını tarama
sureleri t_1 , t_2 ve t_3
tür.

$A_3 > A_1 = A_2$ olduğuna göre, t_1 , t_2 ve t_3 arası-
daki ilişki nedir?

Güneş etrafında dolanan gezegenlerin,

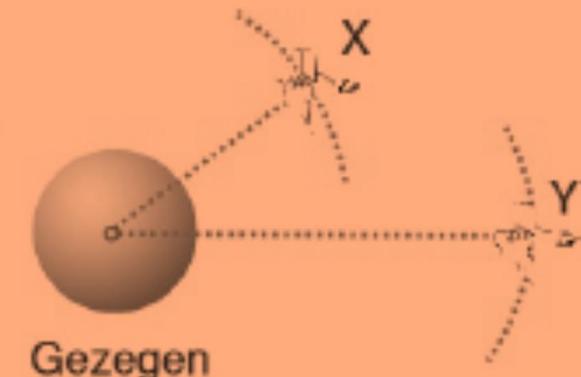
- I. Periyotları
- II. Yörüngelerinin odaklarından biri
- III. Ortalama hızları

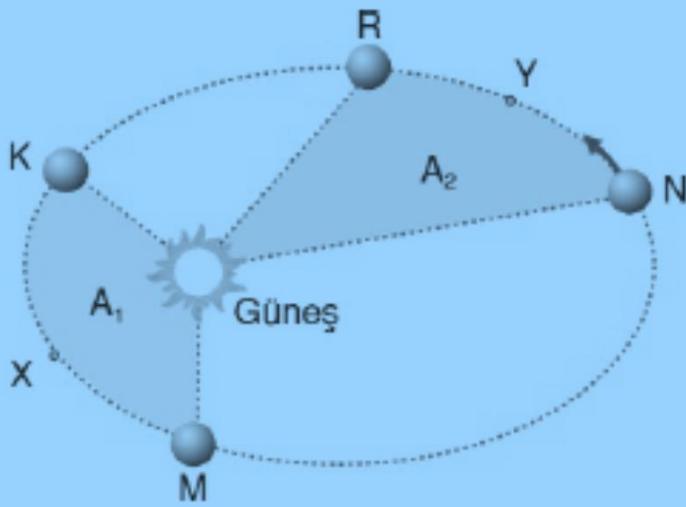
niceliklerinden hangileri aynıdır?

Şekildeki gezegenin etrafında dolanan X ve Y uyduları için,

- I. X'in dolanma hızı Y'ninkinden büyüktür.
- II. X'in periyodu Y'ninkinden küçüktür.
- III. X'e etkiyen çekim kuvveti Y'ye etkiyenden büyütür.

yargılardan hangileri kesinlikle doğrudur?

Bir gezegen Güneş'in etrafında şekildeki gibi bir elips yörüngede dolanmaktadır. X noktası gezegenin Güneş'e en yakın olduğu, Y noktası ise en uzak olduğu yerdir.

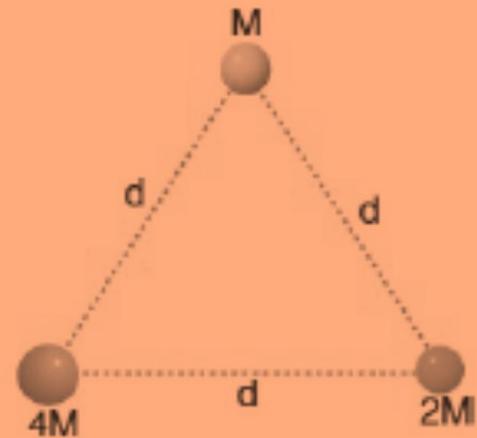
A_1 alanı A_2 alanına eşit olduğuna göre,

- I. Gezegenin X teki hızı Y deki hızından büyüktür.
- II. Gezegenin KM ve NR çemberlerini eşit zamanda alır.
- III. Gezegenin X ve Y noktalarındaki açısal momentumları eşittir.

yargılardan hangileri büyüktür?

Şekildeki gibi yerleşmiş M , $2M$, $4M$ kütleyeli gezegenlerin toplam çekim potansiyel enerjileri veren ifade nedir?

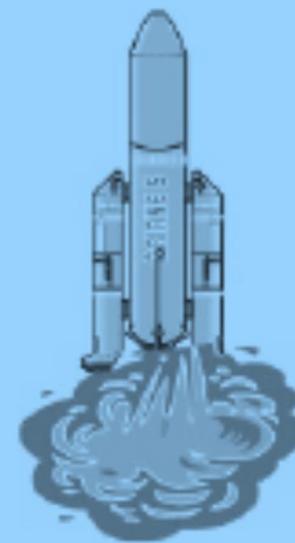
(G = Evrensel çekim sabiti)

Dünya'dan fırlatılan roketin Dünya'dan kurtulma hızı,

- I. Roketin kütlesi artarsa artar.
- II. Dünya'nın kütlesi artarsa artar.
- III. Dünya'nın yarıçapı azalırsa artardı.

yargılardan hangileri doğrudur?

Bir gezegenin yüzeyindeki çekim ivmesi 36 m/s^2 dir.

Gezegenin yüzeyinden ne kadar uzaktaki noktanın çekim ivmesi 4 m/s^2 dir?

Dünya etrafında dolanan Ay şimdikinden daha uzakta olsaydı,

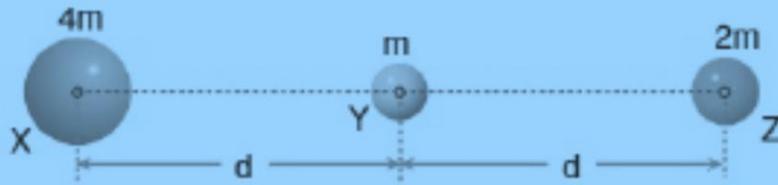
- I. Çizgisel hızı azalırdı.
- II. Bir tur atması için geçen süre artardı.
- III. Dünyadaki gel–git etkisi daha az olurdu.

yargılardan hangileri doğrudur?

Aynı gezegen etrafında dolanan X ve Y uydularının yerin merkezine uzaklıkları 3000 km, 12000 km dir.

Buna göre, uyduların çizgisel süratleri oranı

$$\frac{v_X}{v_Y} \text{ kaçtır?}$$

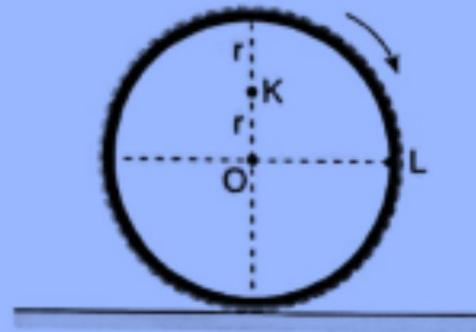
Aynı doğrultudaki X, Y ve Z gezegenlerinden Y nin X e uyguladığı çekim kuvveti $\vec{F}$ dir.

Buna göre, X e etkiyen bileşke çekim kuvvet ne kadardır?

4d özkütleli, r yarıçaplı K gezegeninin çekim ivmesi g_K , d özkütleli, $2r$ yarıçaplı L gezegeninin çekim ivmesi g_L dir.

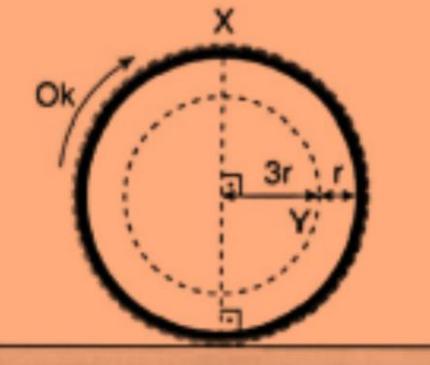
Buna göre, $\frac{g_K}{g_L}$ kaçtır?

Yarıçapı $2r$ olan daire biçimli bir levha, yatay düzlem üzerinde ω açısal hızı ile kaymadan dönerek ilerliyor.

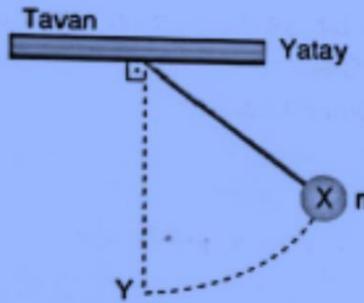
K noktasının yere göre anlık hızının büyüklüğünün L'inkine oranı $\frac{v_K}{v_L}$ kaçtır?

$4r$ yarıçaplı tekerlek, yatay sürtünmesiz bir düzlemede şekildeki gibi ok yönünde kaymadan dönerek ilerlemektedir. Tekerlek şekildeki konumda iken X ve Y noktalarının yere göre hızlarının büyüklüğü v_X ve v_Y dir.

Buna göre, $\frac{v_X}{v_Y}$ oranı kaçtır?

Kütlesi ömensiz, esnemeyen bir ipin ucundaki m küteli cisim, sürünen ortamda X noktasından serbest bırakıldıktan bir süre sonra Y noktasından geçiyor.

Buna göre, cisim X noktasından Y noktasına doğru ilerlerken,

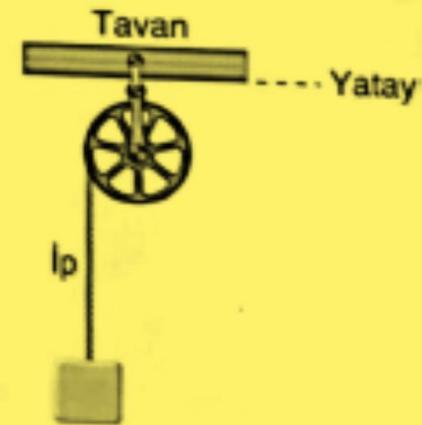
- I. Açısal hızının büyüklüğü artar.
- II. Açısal momentumun büyüklüğü değişmez.
- III. Açısal ivmesinin büyüklüğü azalır.
- IV. Merkezil ivmesinin büyüklüğü artar.
yargılarından hangileri doğru olur?

Şekildeki düzenekte, merkezinden geçen bir mil etrafında dönen makaranın çevresine sarılı ipin ucundaki cisim serbest bırakılıyor.

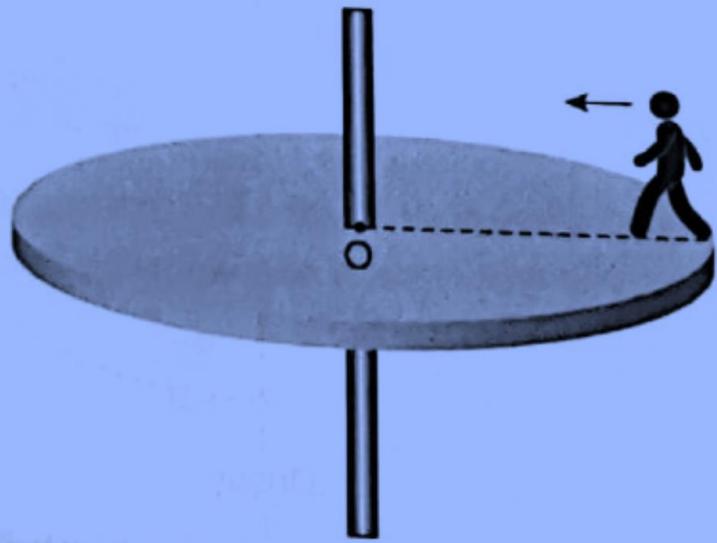
Cisim hareket ederken;

- I. makaranın açısal ivmesi,
  - II. ipde meydana gelen gerilme kuvvetinin büyüklüğü,
  - III. makaranın açısal momentumunun büyüklüğü,
  - IV. makaranın eylemsizlik momenti
- niceliklerinden hangileri değişmez?**

(İpin kütlesi ve sürünlmeler ömensizdir.)

Şekildeki yatay tabla üzerinde çocuk varken açısal sürat ile döndürülüp bırakılıyor.

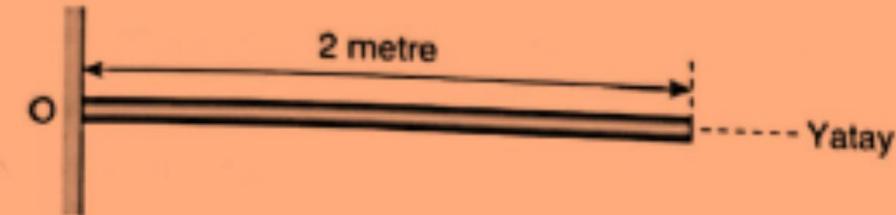

Çocuk merkeze doğru yaklaşırsa,

- I. Çocuğun eylemsizlik momenti azalır.
- II. Tablanın açısal momentumu artar.
- III. Sistemin açısal momentumu değişmez.
- IV. Çocuğun açısal momentumu azalır.

yargılardan hangileri doğrudur?

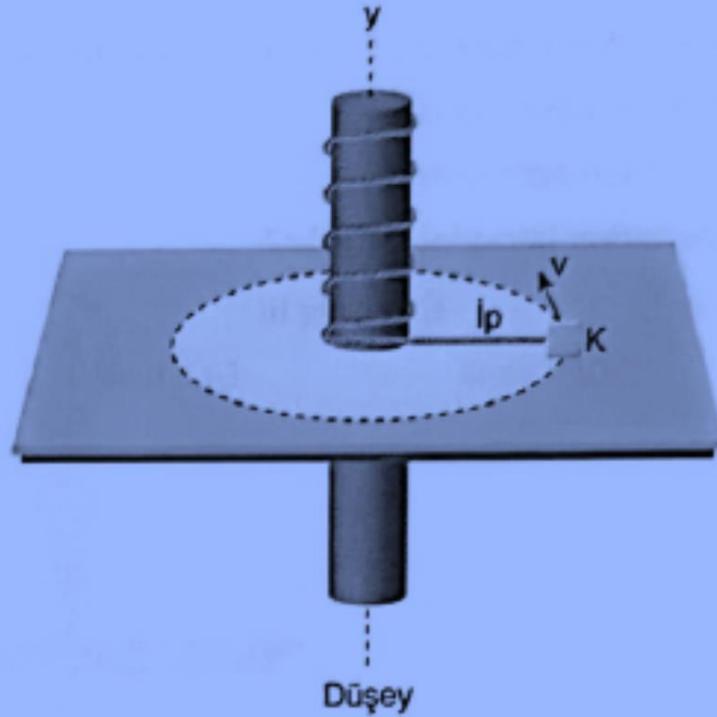
Uzunluğu 2 metre, kütlesi m olan düzgün, türdeş bir çubuk O noktası etrafında dönebilmektedir.

Çubuk yatay konumdayken serbest bırakıldığında çubukun ilk açısal ivmesi kaç g olur?

$$\left(I = \frac{1}{3} \cdot m \cdot L^2, g: \text{Yer çekimi ivmesi} \right)$$

Bir ipin ucuna bağlı K cismi sürtünmesiz yatay düzlemede v
büyüklüğündeki hızla şekildeki gibi fırlatılmaktadır. Cism
hareket ederken ip silindirin çevresine sarılıyor ve cismin
yöründe yarıçapı azalıyor.

Cismin harekete süresince,

- I. Cisme y eksenine göre etki eden torkun yönü -y yönündedir.
- II. Kinetik enerjisi artar.
- III. y eksenine göre açısal momentumun büyüklüğü artar.

yargılardan hangileri doğrudur?

Düşey düzlemede O noktası etrafında donebilen şekildeki türdeş çubuk serbest bırakıldığı anda çubuğun ilk açısal ivmesinin büyüklüğü α ve cismin eylemsizlik momenti I olmaktadır.

Yalnız çubuğun kütlesi azaltılırsa α ve I için ne söylenebilir?